

VERKENNEND EN NADER FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

OOSTERWEG 5, VALKENBURG

Opdrachtgever: Tenzin Vastgoed
Projectnr: VAL271
Datum: 21 oktober 2023

VERKENNEND EN NADER FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

OOSTERWEG 5, VALKENBURG

Opdrachtgever: Tenzin Vastgoed
Projectnr: VAL271
Rapportnr: 20231020-VAL271-RAP-FF-1.0
Status: Definitief
Datum: 21 oktober 2023

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2023 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
FF

Verificatie:
BZ

Validatie:
BZ

kragten

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Leeswijzer.....	5
2	PROJECTGEGEVENS	6
2.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	6
2.2	Voorgenomen plan.....	9
3	BESCHERMDE SOORTEN.....	10
3.1	Inventarisatie.....	10
3.1.1	Literatuuronderzoek.....	10
3.1.2	Veldbezoek.....	12
3.2	Interpretatie.....	12
3.2.1	Flora.....	12
3.2.2	Avifauna.....	12
3.2.2.1	Vogels – jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 3).....	12
3.2.2.2	Vogels – Omgevingsscansoorten (categorie 4).....	12
3.2.2.3	Vogels – algemeen voorkomende broedvogelsoorten.....	12
3.2.3	Zoogdieren - vleermuizen.....	13
3.2.4	Grondgebonden zoogdieren.....	13
3.2.5	Herpetofauna (amfibieën en reptielen).....	13
3.2.6	Vissen.....	14
3.2.7	Ongewervelden.....	14
3.3	Nader onderzoek vleermuizen.....	14
3.3.1	Werkwijze.....	14
3.3.2	Resultaten en conclusie.....	15
4	BESCHERMDE GEBIEDEN	18
4.1	Natura 2000-gebieden.....	18
4.2	Provinciale gebiedsbescherming.....	18
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN	19
5.1	Gevolgen voor beschermde soorten (vleermuizen).....	19
5.2	Gevolgen voor beschermde gebieden.....	19
5.2.1	Natura 2000-gebieden.....	19
5.2.2	Provinciale gebiedsbescherming.....	19
6	CONCLUSIES.....	20
7	GERAADPLEEGDE BRONNEN.....	21

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Wet natuurbescherming
B1.1.1	Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2	Bescherming natuurgebieden
B1.1.3	Bescherming houtopstanden
B1.2	Provinciale gebiedsbescherming

- B2** JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN
- B3** PROVINCIALE VRIJSTELLING

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om de bestaande bebouwing ten behoeve van een bowlingscentrum aan de Oosterweg 5 in Valkenburg te slopen en ter plaatse te voorzien in nieuwbouw ten behoeve van appartementen en een hotel.

Als onderdeel van deze ingreep is onderzoek uitgevoerd naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna en is een eerste inschatting gemaakt van de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Daarbij kan het voor een ingreep in sommige gevallen verplicht zijn om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna onder de Wet natuurbescherming mogelijk kunnen voorkomen in het onderzoeksgebied en om de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) volgens de wet- en regelgeving vast te stellen. Hieruit volgt of de ingreep mogelijk een effect heeft op beschermde flora en fauna en beschermde gebieden. Daarbij wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming, wordt bepaald naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en/of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden nodig is.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging en het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het onderzoeksgebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNN). Ook wordt aangegeven of binnen het onderzoeksgebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies opgenomen.
- In hoofdstuk 7 is tot slot een overzicht van de geraadpleegde bronnen opgenomen.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het onderzoeksgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het onderzoeksgebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Oosterweg 5 in Valkenburg, in de gemeente Valkenburg aan de Geul. De ligging is weergegeven op afbeelding 1.

Afbeelding 1. Ligging onderzoeksgebied, op luchtfoto weergegeven (bron: ESRI Nederland).

Het onderzoeksgebied betreft een gebouw zonder tuin, er is alleen verhard terrein. Het gebied wordt ook omringd door gebouwen, maar in de directe omgeving zijn ook groene gebieden aanwezig, zoals op de luchtfoto (afb. 1) te zien is. Binnen het onderzoeksgebied staan geen bomen, maar langs de Oosterweg is een bomenrij aanwezig, zie de luchtfoto (afb. 1). Het onderzoeksgebied grenst aan een oud klooster, waarin appartementen zijn aangebracht. Ten oosten ervan bevindt zich tevens een luxe appartementencomplex (Residence De Wiegert).

Met navolgende afbeeldingen 2 en 3 (foto's 1 – 6) wordt een impressie van het onderzoeksgebied verkregen:

- afbeelding 2 - zicht op het onderzoeksgebied, respectievelijk vanaf het zuidoosten, op de Oosterweg (1), vanaf de Oosterweg, richting het noordoosten (2) en vanaf de naastgelegen straat Wiegert, richting het zuidwesten (3);

- afbeelding 3 – details van de muren van het bowlingcentrum, hier wordt in par. 3.2.3 nader op ingegaan.

Afbeelding 2. Foto's van het onderzoeksgebied (I)

Afbeelding 3. Foto's van het onderzoeksgebied (II)

2.2 Voorgenomen plan

De initiatiefnemer is voornemens het bowlingcentrum te slopen, waarna er nieuwbouw wordt gerealiseerd ten behoeve van appartementen en een hotel. De sloopwerkzaamheden zullen worden gestart zodra de benodigde vergunningen verleend zijn.

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een beeld te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het onderzoeksgebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van het FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. Ook de gegevens van de broedvogelkartering door de Provincie Limburg zijn in de NDFF opgenomen. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2018 – 2023 (maximaal 5 jaar oud) en hieruit zijn 1.329 relevante waarnemingen naar voren gekomen. Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de (directe) omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen, namelijk binnen het onderzoeksgebied inclusief een zone van 500 meter. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Er is een kolom 'Vrijstelling' toegevoegd, waarin is aangegeven of de betreffende soort op de vrijstellingslijst van de provincie staat (zie bijlage 3).

Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden de soorten weergegeven, waarvan een territorium is vastgesteld binnen het onderzoeksgebied inclusief 500 meter. De lijst van waargenomen vogelsoorten binnen het onderzoeksgebied is langer dan die in tabel 1 weergegeven, maar het betreft incidentele waarnemingen die betrekking hebben op territoriaal gedrag - met name baltende of zingende vogels (overige incidentele waarnemingen zijn buiten beschouwing gelaten), namelijk van:

- broedvogels, algemeen aalscholver, bonte vliegenvanger, bosrietzanger, fitis, gekraagde roodstaart, goudhaan, groenling, grote bonte specht, holenduif, kleine karekiet, kneu, koekoek, merel, nachtegaal, putter, roodborst, tijftjaf, veldleeuwerik, vink, vuurgoudhaan, winterkoning, zanglijster en zwartkop;
- roofvogels en uilen – bosuil, buizerd, havik en wespandief.

Of de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het onderzoeksgebied kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1 Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 0,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2018 – 2023)

Soort Nederlands	Soort Wetenschappelijk	Bescherming*	Vrijstelling	Rode Lijst
Amfibieën en reptielen				
Gewone pad	Bufo bufo	A	ja	
Hazelworm	Anguis fragilis	A	ja	
Kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris	A	ja	
Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	A	ja	gevoelig
Insecten - kevers				
Vliegend hert	Lucanus cervus	A		
Insecten - libellen				
Bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	A		bedreigd
Insecten - nachtvlinders				
Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina	HRL		
Vaatplanten				
Blaasvaren	Cystopteris fragilis	B		bedreigd

Soort Nederlands	Soort Wetenschappelijk	Bescherming*	Vrijstelling	Rode Lijst
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	B		ernstig bedreigd
Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i> subsp. <i>sagittata</i>	B		gevoelig
Vissen				
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>	A		gevoelig
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>	A		gevoelig
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	VRL		
Broedvogels				
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	VRL		
Braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i>	VRL		
Ekster	<i>Pica pica</i>	VRL		
Geelgors	<i>Emberiza citrinella</i>	VRL		
Gierzwaluw**	<i>Apus apus</i>	VRL		
Glanskop	<i>Poecile palustris</i>	VRL		
Grasmus	<i>Sylvia communis</i>	VRL		
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	VRL		gevoelig
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	VRL		
Grote gele kwikstaart**	<i>Motacilla cinerea</i>	VRL		
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>	VRL		
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	VRL		
Huisemus**	<i>Passer domesticus</i>	VRL		gevoelig
Koolmees	<i>Parus major</i>	VRL		
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	VRL		
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	VRL		
Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>	VRL		
Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>	VRL		
Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>	VRL		
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	VRL		
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochrurus</i>	VRL		
Zoogdieren - grondgebonden				
Bever	<i>Castor fiber</i>	HRL		
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	A	ja	kwetsbaar
Das	<i>Meles meles</i>	A		
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	A	ja	
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	A	ja	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	A	ja	gevoelig
Huisspitsmuis	<i>Crocodyra russula</i>	A	ja	
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	A	ja	gevoelig
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	A	ja	
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	A	ja	
Zoogdieren – grondgebonden (vervolg)				
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	A	ja	
Zoogdieren - vleermuizen				
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	<i>Myotis mystacinus/brandtii</i>	HRL		
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	HRL		
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	HRL		
Gewone grootvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	HRL		
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	HRL		gevoelig
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	HRL		kwetsbaar
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	HRL		
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	HRL		
* HRL = soort van habitatrichtlijn lijst IV, VRL = soort van Vogelrichtlijn, A = overige beschermde soorten				
** soort met jaarrond beschermd nest (categorieën 1, 2 en 3; zie bijlage 2)				

3.1.2 Veldbezoek

Op 11 mei 2023 is in de vroege ochtend een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het onderzoeksgebied door een ecooloog. De weersomstandigheden waren hierbij droog, licht bewolkt, een temperatuur van 18 °C en windkracht 2 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied en welke functie het onderzoeksgebied mogelijk vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Uit de gegevens vanuit de NDFF zijn geen waarnemingen naar voren gekomen van beschermde planten binnen het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied bestaat zoals eerder opgemerkt alleen uit verhard oppervlak. Wel zijn binnen een zone van 500 meter uit het onderzoeksgebied een drietal beschermde soorten aanwezig: blaasvaren, muurbloem en pijscheefkelk. Beide eerstgenoemde soorten zijn waargenomen langs de Geul en de Kleine Geul (op respectievelijk 250 en 150 meter naar het zuidwesten), en groeiplaatsen van de pijscheefkelk zijn op 500 meter naar het zuidwesten aanwezig.

Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde vaatplanten kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde plantensoorten:

- Beschermde plantensoorten zijn afwezig binnen het onderzoeksgebied.

3.2.2 Avifauna

3.2.2.1 Vogels – jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 3¹)

Uit het literatuuronderzoek komen enkele vogelsoorten naar voren, waarvan het nest jaarrond is beschermd: gierzwaluw, grote gele kwikstaart en huismus. De grote gele kwikstaart is een soort die alleen langs stromende wateren broedt, in het onderzoeksgebied is dit type biotoop afwezig.

Gierzwaluw en huismus

Bij de gierzwaluw en de huismus gaat het om soorten die hoofdzakelijk nestelen in bebouwing. Het gebouw van het bowlingcentrum is echter geheel ongeschikt voor beide soorten wegens het ontbreken van dakpannen en geschikte openingen waar gierzwaluwen gebruik van zouden kunnen maken. Het veldbezoek van ongeveer een uur op 11 mei is op een tijdstip uitgevoerd (tussen een uur en twee uur na zonsopgang) dat voldoet aan de condities aangegeven in het Kennisdocument Huismus van BJJ12 om waarnemingen van huismusnesten te kunnen doen. De waarnemingen vanuit de NDFF hebben betrekking op de aangrenzende woonwijken.

3.2.2.2 Vogels – Omgevingsscansoorten (categorie 4)

Voor 'omgevingsscansoorten' geldt dat het nest jaarrond beschermd is wanneer de ingreep leidt tot het verdwijnen van de nestplaats en de omgeving onvoldoende alternatief leefgebied biedt. Uit het literatuuronderzoek komen geen 'omgevingsscansoorten' naar voren, althans niet binnen het onderzoeksgebied.

3.2.2.3 Vogels – algemeen voorkomende broedvogelsoorten

Uit de waarnemingen van de NDFF zijn territoria naar voren gekomen van de volgende soorten (zie tabel 1): boomklever, boomkruiper, braamsluiper, ekster, geelgors, glanskop, grasmus, grauwe vliegenvanger, groene specht, heggenmus, houtduif, koolmees, pimpelmees, spreeuw, Turkse tortel, waterhoen, wilde eend, zwarte kraai en zwarte roodstaart. Het zijn territoria die binnen de zone van 500 meter zijn vastgesteld. Het onderzoeksgebied biedt voor deze soorten geen geschikt biotoop wegens het ontbreken van groen.

¹ Zie bijlage B2 Jaarrond beschermde vogels Limburg

Voorkomen beschermde vogelsoorten:

- nestlocaties van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn binnen het onderzoeksgebied zelf afwezig, maar in de directe omgeving (binnen het onderzoeksgebied) zijn deze er wel, namelijk van de volgende soorten: gierzwaluw, grote gele kwikstaart en huismuis;
- nestlocaties van 'omgevingsscansoorten' zijn binnen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied afwezig;
- het onderzoeksgebied biedt geen geschikt leef- en broedgebied voor 'omgevingsscansoorten' en algemene broedvogelsoorten.

3.2.3 Zoogdieren - vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek (NDFF) blijkt dat binnen een zone van 500 meter rondom het onderzoeksgebied de volgende vleermuissoorten zijn waargenomen: baardvleermuis of Brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis. Een groot aantal waarnemingen heeft betrekking op een winterverblijf op ruim 500 meter naar het zuidwesten waar de baardvleermuis of Brandts vleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis en ingekorven vleermuis voorkomen. De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn elders binnen de zone van 500 meter aangetroffen, waaronder ook verblijfplaatsen. Er zijn geen waarnemingen van vleermuizen binnen het onderzoeksgebied. Het gebouw van het bowlingcentrum biedt diverse spleten, beschutte ruimtes en open stootvoegen met een spouwmuur (zie afb. 2 en 3), waardoor er potentieel geschikte verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. Voor de laatvlieger is gebouw niet geschikt, wegens het ontbreken van een hoog dak en zolderruimtes. Vanwege de mogelijkheid op het voorkomen van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is een nader onderzoek uitgevoerd, dat in par. 3.3 beschreven wordt. Wegens het ontbreken van groen binnen het onderzoeksgebied is alleen de functie 'verblijfplaats' mogelijk aanwezig, de functies 'foerageergebied' en 'vliegroute' kunnen worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde vleermuissoorten:

- op voorhand kan een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied;
- op voorhand valt wel de aanwezigheid van foerageergebied en vliegroutes uit te sluiten binnen het onderzoeksgebied.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

In de NDFF zijn waarnemingen uit het onderzoeksgebied en de zone van 500 meter beschikbaar van de volgende soorten (vergelijk tabel 1): bever, bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, rosse woelmuis, steenmarter en vos. Alleen de steenmarter is een soort die in gebouwen een verblijfplaats kiest. Er zijn bij de schouw geen sporen van de steenmarter aangetroffen. Het gebouw bevat geen kieren of spleten die voor de steenmarter een ingang verschaffen. Deze soort kan feitelijk worden uitgesloten. Er is geen groen binnen het onderzoeksgebied aanwezig, zodat de andere genoemde soorten uit te sluiten zijn. De streng beschermde bever komt langs de Geul voor. De das komt in het direct aangrenzende buitengebied ten noorden van het onderzoeksgebied voor. De conclusie is dat overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van grondgebonden zoogdieren kan worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten:

- Het onderzoeksgebied biedt geen geschikt leefgebied grondgebonden zoogdieren.

3.2.5 Herpetofauna (amfibieën en reptielen)

Voor amfibieën en reptielen is het onderzoeksgebied geheel ongeschikt wegens het ontbreken van groen en open water. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van herpetofauna kan worden uitgesloten. De waarnemingen uit de NDFF van de gewone pad, hazelworm, kleine watersalamander en levendbarende hagedis (zie tabel 1) hebben betrekking op het buitengebied, met name ten noordoosten van het onderzoeksgebied.

Voorkomen beschermde herpetofauna:

- geschikt leefgebied is geheel afwezig.

3.2.6 Vissen

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen geschikte oppervlaktewateren aanwezig voor het voorkomen van vissen. Hiermee kan de aanwezigheid van vissen binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vissen kan worden uitgesloten. De waarnemingen uit de NDDF van de beekdonderpad en de elrits (zie tabel 1) hebben betrekking op de Geul en de Kleine Geul, ten zuidwesten van het onderzoeksgebied.

Voorkomen beschermde vissoorten:

- Het gebied is ongeschikt als leefgebied voor beschermde vissoorten.

3.2.7 Ongewervelden

Het voorkomen van beschermde insecten binnen het onderzoeksgebied kan worden uitgesloten, er zijn geen geschikte biotopen aanwezig, er is in het geheel geen groen aanwezig. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van insecten kan worden uitgesloten. Binnen de zone van 500 meter zijn een drietal beschermde soorten aangetroffen (zie tabel 1): bosbeekjuffer, teunisbloempijlstaart en vliegend hert.

Voorkomen beschermde ongewervelden:

- Het onderzoeksgebied bevat geen geschikt leefgebied voor beschermde insecten.

3.3 Nader onderzoek vleermuizen

In deze paragraaf wordt ingegaan op het ecologisch veldonderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het onderzoeksgebied, gezien de geschiktheid van het gebouw voor met name de gewone dwergvleermuis.

3.3.1 Werkwijze

In onderstaande tabel zijn de in 2023 uitgevoerde vleermuisrondes gespecificeerd. Voor wat betreft de weersomstandigheden, de periode voor de bezoeken en de intervallen tussen de bezoeken zijn de richtlijnen in het Vleermuisprotocol (versie 2021) gevolgd. Omdat alleen de gewone dwergvleermuis is te verwachten, zijn de werkwijzen in genoemd protocol voor deze soort aangehouden. Dit betekent dat voor het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen twee rondes (van 2 uur) nodig zijn, waarvan 1 in de kraamperiode (15/5 – 15/7) en minimaal 1 ochtendronde. Voor het onderzoek naar paarverblijven zijn 2 rondes (van 2 uur) nodig in de periode 15/8 tot 1/10, vanaf 1 uur na zonsondergang. Tussen de rondes dienen minimaal 20 dagen te liggen. Er is gebruik gemaakt van een bat-detector, type Pettersson Ultrasound Detector D 240x. Bij de paarverblijfrondes is de bat-detector ingesteld op een frequentie van 20 kHz.

Tabel 2 Specificatie vleermuisrondes

Functie*) / nr ronde	Datum	Zon op/ onder**)	Tijd van	Tijd tot	Tijd- stip***)	Temp****)	Temp max/uur	Wind max/uur *****)	Bewolking
zomer 1	07-06	21:56	21:55	23:50	22:13	14,0°C / 4	21,5°C / 15	4 Bft / 16	licht bewolkt
zomer 2	30-07	05:58	03:57	05:57	05:50	13,6°C / 4	22,0°C / 15	4 Bft / 16	bewolkt
paar 1	19-08	20:56	22:41	00:43	n.v.t.	17,6°C / 24	26,9°C / 10	3 Bft / 10	helder
paar 2	10-09	20:07	21:38	23:38	n.v.t.	17,7°C / 4	30,9°C / 13	2 Bft / 17	helder

*) paar = paarverblijf, zomer = zomerverblijfplaats
 **) tijden zonsopkomst en zonsondergang zijn ontleend aan de website zonsondergangtijden.nl
 ***) tijdstip van de eerste waarneming (bij avondronde) of laatste waarneming (bij ochtendronde)
 ****) weergegevens zijn ontleend aan het KNMI (weerstation Maastricht), achter de schuine streep is het uurvak aangegeven waarbinnen gemeten is, dus 4 = tussen 04:00u en 05:00u
 *****) het betreft (meestal) de windkracht overdag, in de avond/nacht en vroege ochtend zijn de windsnelheden doorgaans aanmerkelijk geringer; bij de meeste rondes was het voor het gevoel nagenoeg windstil

3.3.2 Resultaten en conclusie

Tijdens het onderzoek zijn op met name een viertal plekken binnen en rondom het onderzoeksgebied waarnemingen van vleermuizen gedaan. De betreffende locaties zijn op onderstaande afbeelding weergegeven. De waarnemingen zijn in tabel 3 samengevat.

Afbeelding 4. Locaties/postplaatsen vleermuiswaarnemingen

Toelichting

- Ronde 7 juni. De eerste waarneming betreft een Pp die langs het onderzoeksgebouw vliegt, komend vanuit het zuidwesten naar het noordoosten. Verder is daarna slechts een paar keer een vleermuis gehoord in het onderzoeksgebied. Uit een van de woningen van de Résidence De Wiegard (of een daarachter liggende woning) zijn meerdere laatvliegers (Es) uitgevlogen in zuidwestelijke richting, ongeveer 25 minuten na zonsondergang. Later op de avond is daar nog enkele keren een Es gehoord.
- Ronde 30 juli. Tijdens deze ronde ontbreken waarnemingen in het onderzoeksgebied nagenoeg. De 2 waarnemingen in tabel 3 zijn net iets ten noordoosten van locatie A gedaan. Er zijn geen invliegende vleermuizen waargenomen, op geen van de locaties. Wel is er het vermoeden dat in een woning langs de

- Steenstraat, direct ten noorden van het onderzoeksgebied, een verblijfplaats van een Pp aanwezig is, gezien het late tijdstip (8 minuten voor zonsopgang) waarop op locatie C nog een vleermuis gehoord is.
- Ronde 19 augustus. Op alle locaties, behalve A, zijn meerdere malen balts- of paarroepen gehoord van een Pp. Dit duidt erop dat er een drietal territoria van mannetjes van de gewone dwergvleermuis rondom het onderzoeksgebied zijn. Mannetjes van deze soort roepen niet vanaf een vaste plaats, maar vliegen rond in de nabijheid ervan, waardoor de exacte locatie van het paarverblijf bij woningblokken met verschillende geschikte woningen moeilijk is vast te stellen. In de directe nabijheid van het gebouw van het bowlingcentrum is slechts eenmaal een baltsroep gehoord. Uit de waarnemingen van deze ronde is geen binding met het onderzoeksgebied vast te stellen.
 - Ronde 10 september. De waarnemingen tijdens deze tweede ronde paarverblijven zijn in grote lijnen gelijk aan die van de eerste ronde op 19 augustus. Wel is er op deze avond duidelijk meer vleermuisactiviteit. De waarnemingen op locatie C duiden op een paarverblijf in de directe omgeving, mogelijk de naastgelegen woning (achter de Résidence De Wiegert). Ook bij deze ronde is geen binding van vleermuizen met het onderzoeksgebied vast te stellen.

Tabel 3 Tijdstippen vleermuiswaarnemingen per ronde en per locatie

Nr	Locatie A	Locatie B	Locatie C	Locatie D
ronde 1 zomerverblijfplaats (7 juni)				
1	Pp22:13Zb ZW->NO			Es22:20Zb uitvl. (5à10ex.)
2	Es22:18b			Es22:52Zb
3	Pp23:42b			Pp23:22b
4				Pp23:27b
ronde 2 zomerverblijfplaats (30 juli)				
1	Pp04:35b	Pp05:12b	Pp05:35b	
2	Pp05:00b	Pp05:34b	Pp05:50b	
3		Pp05:41b		
ronde 1 paarverblijfplaats (19 augustus)				
1	Pp00:11b balts	Pp00:06b balts	Pp23:46b balts	Pp22:45b balts
2		Pp00:24b balts	Pp00:10b balts	Pp22:59b balts
3		Pp00:37b balts	Pp00:27b balts	Pp23:37b balts
4			Pp00:39b balts	Es23:53b
5				Pp00:01b balts
6				Pp00:20b balts
7				Pp00:33b balts
ronde 2 paarverblijfplaats (10 september)				
1		Pp21:46b balts	Pp21:51-22:00b balts cont.	Pp22:57b balts
2		Pp22:18b balts	Pp22:00-22:30b balts cont.	
3			Pp22:45-22:45b balts reg.	
4			Pp23:30-23:35b balts reg.	
Toelichting:				
<ul style="list-style-type: none"> • nr = volgnummer waarneming per locatie • soorten: Es = Eptesicus serotinus (laatvlieger), Pp = Pipistrellus pipistrellus (gewone dwergvleermuis) • type waarneming: b = batdetector, balts = paarroep (detector op 20kHz), cont. = continu gehoord in betreffende tijdvak, ex. = individu, uitvl. = uitvliegende dieren (exacte plaats herkomst is niet bekend), reg. = regelmatig gehoord in betreffende tijdvak, Z = zicht, ZW -> NO vliegrichting 				

N. B. De onderzoekslocatie is vanwege het overvloedige licht slechts matig geschikt voor vleermuizen, zie afbeelding 5.

Afbeelding 5. Foto's van de verlichting in het onderzoeksgebied; boven: achterzijde gebouw, onder: voorzijde (langs de Oosterweg); opnamen tijdens ronde van 7 juni

Conclusie

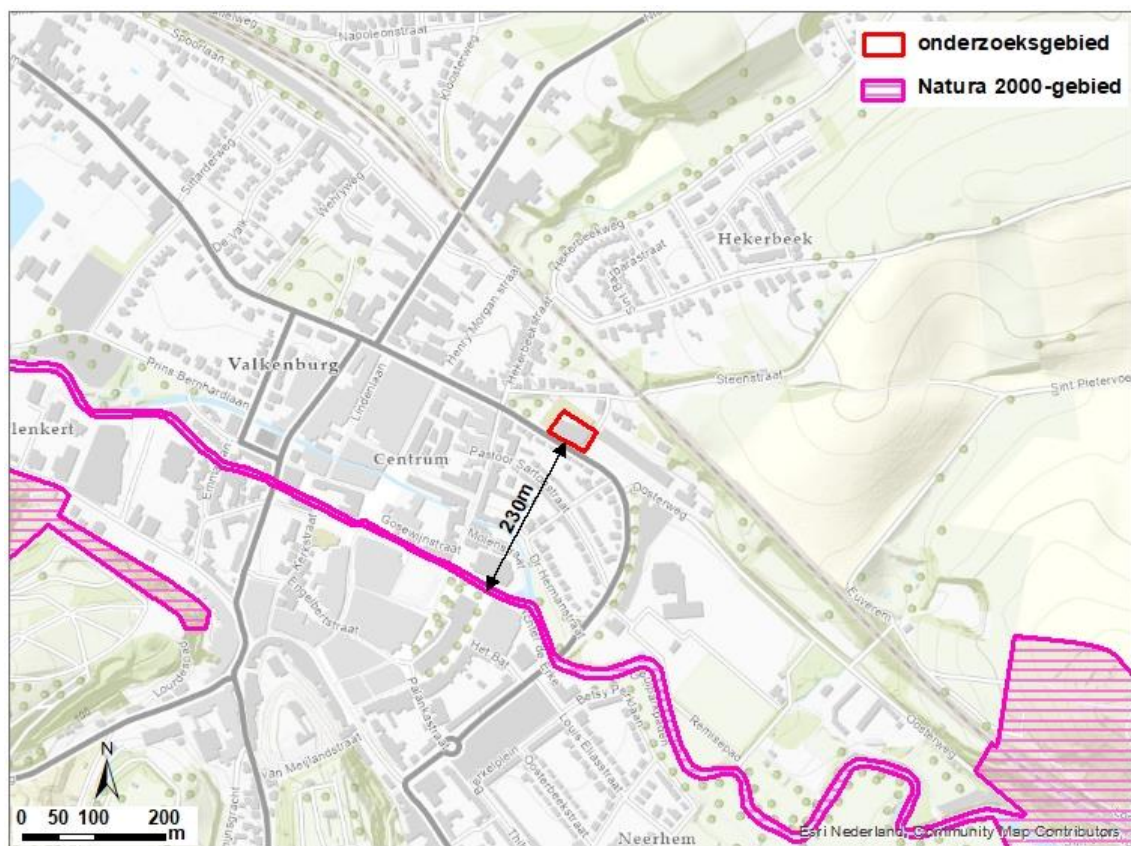
Uit het nader vleermuisonderzoek is geen verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het onderzoeksgebied naar voren gekomen. Er zijn wel enkele zomerverblijf- en paarplaatsen in de directe omgeving aanwezig, waarschijnlijk in één of meerdere van de woningen langs de Steegstraat en Wiegert, maar een exacte locatie kon niet worden vastgesteld.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Er wordt niet ingegaan op houtopstanden, aangezien er geen sprake is van kap van bomen in het kader van het project. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied is niet gelegen binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied (zie afbeelding 6). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Geuldal, op 230 meter ten zuidwesten van het onderzoeksgebied.

Afbeelding 6. Ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het onderzoeksgebied ligt geheel binnen de bebouwde kom en er is geen sprake van overlap met het Natuurnetwerk Limburg (NNL), het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland, dat sinds 2013 de voortzetting is van de EHS (ecologische hoofdstructuur). Het meest nabij gelegen deel van het NNL bevindt zich op 230 meter ten zuidwesten van het onderzoeksgebied (gelijk aan het Natura 2000-gebied van par. 4.1). Aanvullend op het NNL is op circa 80 meter naar het noordoosten ook nog provinciaal beschermd gebied aanwezig: de Groenblauwe mantel.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingreep, de sloop van gebouw van het bowlingcentrum in het onderzoeksgebied, op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Op basis van het bronnen- en veldonderzoek is het voorkomen van beschermde herpetofauna, ongewervelden, vissen, vogels, grondgebonden zoogdieren en vaatplanten binnen het onderzoeksgebied uitgesloten. Hierbij is ook het optreden van een negatief effect op deze soorten of soortgroepen uitgesloten en worden deze verder niet meer behandeld in deze rapportage. Er wordt alleen ingegaan op de soortgroepen vleermuizen. Als laatste wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen op beschermde gebieden.

5.1 Gevolgen voor beschermde soorten (vleermuizen)

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Voor vleermuizen worden de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven. De sloop van het Bowlingcentrum kan leiden tot verlies van geschikte verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Uit het nader onderzoek is gebleken dat er sprake is van veel lichtverstoring in en rondom het onderzoeksgebied, waardoor de geschiktheid voor vleermuizen matig is. Verder is uit de vier conform het Vleermuisprotocol uitgevoerde onderzoeksrondes naar zomerverblijf- en paarverblijfplaatsen gebleken dat deze in het onderzoeksgebied afwezig zijn. In de directe omgeving zijn deze er wel. Er zijn geen negatieve gevolgen van het voornemen voor vleermuizen en er is dus geen sprake van strijdigheid met de Wet natuurbescherming.

5.2 Gevolgen voor beschermde gebieden

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde natuurgebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het gebied Geuldal, op 230 meter afstand van het onderzoeksgebied gelegen. Door menselijke invloeden in het tussenliggende gebied zijn negatieve effecten door visuele verstoring als gevolg van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling op dit Natura 2000-gebied uitgesloten. De sloopwerkzaamheden leiden op de genoemde afstand evenmin tot een significante toename in geluidsverstoring. Verder gaat de ingreep niet gepaard met storingsfactoren als verontreiniging en verdroging.

Op basis van dit verkennend onderzoek kan een mogelijke toename van stikstofdepositie niet op voorhand worden uitgesloten. Voor wat betreft het aspect stikstofdepositie wordt daarom geadviseerd een nader onderzoek middels Aeries Calculator uit te voeren.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

De ingreep vindt plaats buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Vervolgstappen in het kader van het NNN zijn daarom ook niet aan de orde.

6 CONCLUSIES

Uit de resultaten van voorliggend verkennend en nader flora- en faunaonderzoek, blijkt dat met de voorgenomen sloop van het gebouw van het Bowlingcentrum aan de Oosterweg 5 te Valkenburg in eerste instantie negatieve effecten op beschermde diersoorten, met name vleermuizen, niet uit sluiten zijn. Er is daarom vervolgonderzoek naar het voorkomen van vleermuizen in het onderzoeksgebied uitgevoerd. Daaruit is naar voren gekomen dat het onderzoeksgebied geen betekenis heeft voor vleermuizen. Voor beschermde soorten van andere soortgroepen heeft het onderzoeksgebied evenmin betekenis.

De sloopwerkzaamheden leiden niet tot strijdigheid met de Wet natuurbescherming voor wat betreft beschermde soorten. Ook voor wat betreft beschermde natuurgebieden zijn er geen verbodsbepalingen die overtreden worden. Omdat een mogelijke toename van stikstofdepositie niet op voorhand kan worden uitgesloten, wordt voor wat betreft het aspect stikstofdepositie geadviseerd een nader onderzoek middels Aerius Calculator uit te voeren.

7 GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellis pipistrellis* Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 2.0, juni 2022.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 21-09-2023.

Websites

www.limburg.nl

www.natura2000.nl/gebieden/limburg

www.zonsondergangtijden.nl

<https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default>

<https://www.knmi.nl/nederlandnu/klimatologie/daggegevens>

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

In deze bijlage vindt een beknopte toelichting plaats op de bescherming van planten- en diersoorten en Natura 2000-gebieden onder de Wet natuurbescherming. Daarnaast wordt een korte toelichting gegeven op beschermde natuur die valt onder het Natuurnetwerk Nederland, welke is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het onderzoeksgebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van Natura 2000-gebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van deze wet. De provincies hebben allen voor hun eigen provincie de bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben onder deze wet de bevoegdheid gekregen tot het verlenen van vrijstellingen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is. Hiertoe is door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in 2009 een indicatieve lijst met soorten opgesteld. De provincies Limburg en Overijssel hebben hiervoor inmiddels eigen beleid ontwikkeld. Voor de andere 10

provincies geldt dat de opgestelde lijst door het Ministerie van LNV gehanteerd wordt. Hierbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, ekster en groene specht). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn.
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot zijn een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.

- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.
- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dit betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Limburg voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Limburg heeft in de Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014 (Provinciaal Blad nr. 1845 d.d. 25.04.2017) vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten. Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud (zie bijlage 3). Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van een Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten

kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde "passende beoordeling" in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied behouden blijft.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbepantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassa-productie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De geveldde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)), is een netwerk van in Nederland bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het Rijk heeft het algemene NNN-beleid vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin is onder andere opgenomen dat provincies het opgestelde rijksbeleid verder vorm moeten geven via een provinciale verordening en daarbij verdere verantwoording dragen voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen de provincie Limburg is deze begrenzing uitgewerkt in de Omgevingsverordening Limburg 2014. (Een nieuwe Omgevingsverordening is in voorbereiding, hierin is sprake van het Limburgs Natuurnetwerk – zijnde het Limburgs deel van het NNN – en de Groenblauwe mantel.

Op grond van artikel 2.10.3 Barro zijn door de provincies de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN-gebieden vastgelegd, welke erop gericht zijn de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Tevens geldt er een algemeen beschermingsregime voor NNN-gebieden (artikel 2.10.4 Barro). Dit betreft het 'nee, tenzij'-regime. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden, en of de geplande ingreep leidt tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen gebieden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang, ingrepen waarbij geen reële alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn en wanneer de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, de oppervlakte en de samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

B2 JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN

In onderstaande tabel zijn de jaarrond beschermde vogelnesten in de provincie Limburg opgenomen.

Vogelsoort	Categorie	Vogelsoort	Categorie
Bijeneter	4	Oeverzwaluw	4
Blauwe reiger	4	Ooievaar	2
Boerenzwaluw	2	Paapje	4
Boomvalk	3	Ransuil	3
Bosuil	2	Raaf	3
Buizerd	4	Ringmus	4
Draaihals	4	Rode wouw	3
Gierzwaluw	2	Roek	1
Grauwe klauwier	4	Roerdomp	4
Grote gele kwikstaart	2	Slechtvalk	2
Grutto	4	Sperwer	4
Havik	3	Spotvogel	4
Huismus	2	Steenuil	1
Huiszwaluw	2	Torenvalk	3
Ijsvogel	4	Visdief	4
Kerkuil	1	Wespendief	3
Kramsvogel	4	Wulp	4
Kwartelkoning	4	Zomertortel	4
Oehoe	1	Zwarte specht	4
		Zwarte wouw	3

Categorieën

- 1: Jaarrond gebruikte nesten
- 2: Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk bebouwing
- 3: Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest
- 4: Vogel dat jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel om elders nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft provincie Limburg een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Gehele jaar
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Gehele jaar
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Gehele jaar
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Gehele jaar
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Maart-april en juli t/m november
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Gehele jaar
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Gehele jaar
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Gehele jaar
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Gehele jaar
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Gehele jaar
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Gehele jaar
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Gehele jaar
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Gehele jaar
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Gehele jaar
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Gehele jaar
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Gehele jaar
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Gehele jaar
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Gehele jaar
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Gehele jaar
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Gehele jaar
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Gehele jaar
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Gehele jaar
Reptielen		
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Juli, augustus en september
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	15 augustus t/m 15 oktober

